

ved deri at indlede Damp, men naar disse store Kwanta Mælk skulle opvarmes til Røgepunktet, og naar det skal ste ved at lede Damp deri, saa gaar det bort som Mælkvand fra Meierierne. Men, som sagt, denne Frygt er opstaaet mange Steber blandt Publikum, og man maa beklage det, da derved mange Egnes Besøkningsmaa undværes et Næringsmiddel, som i og for sig er et af de billigste og bedste, som der gives. Man maa heller ikke tro, at de Farer, som nu ligge for, skulle blive formindskede; tværtimod ville de snarere blive flere, idet der ingen Tvivl er om, at Fælles- og Andelsmeieriernes Antal stadig vil stige. Som det ogsaa er kortelig nævnt i Betænkningen, er der ikke saa faa Ulemper forbundne med disse Meierier. Det er en meget bekjendt Sag, i alt Fald her paa Øerne, at man formelig imødejer Opførelsen af et Fælles- eller Andelsmeieri i en Landsby med en vis Rædsel, idet det i Reglen vil medføre, at der i Nærheden af det vil blive en utaalelig Stank, og det kan ikke, saaledes som de hidtil have været indrettede, være anderledes, men rimeligvis vil det forandres, naar dette Lovforslag bliver til Lov, naar Afledningsforholdene blive bedre, end de hidtil have været. Grunden til denne Stank er, som det ogsaa er bemærket af den høitærede Minister, det store Svinehold. Det kan ikke undgaa, at der holdes mange Svin ved disse Fælles- og Andelsmeierier, men Svinene kunne ikke her behandles som paa de store Gaarde, idet Meierierne mangle, hvad der er nødvendigt, nemlig Strøfelsesmateriale. — Udvalget kan saaledes være enigt med Lovforslaget og maa i høi Grad anbefale det. For at undgaa disse mulige Farer eller i alt Fald disse mange Ulemper maa man tilraade at følge Lovforslaget. Som tidligere berørt maa det imidlertid heller ikke lades ude af Betragtning, at disse Fælles- og Andelsmeierier ingenlunde kunne undværes; man kan sige, at de i Grunden ere et nødvendigt Led i Landbrugets Udvikling; de tyde i høi Grad paa et Fremstredt, som ingenlunde maa hæmmes. Man kan sige, at Andels- og Fællesmeierierne paa en Maade gaa Haand i Haand med det intensivere Landbrug, og jeg maa tilstaa, at jeg føler megen Tilfredshed, naar jeg kommer igennem en Landsby og ser et Fællesmeieri, idet jeg da har en bestemt Følelse af, at man i den Egn er paa Veie til at forlade den gamle Røddrift og gaa over til et mere intensivt Landbrug. Som sagt, disse Andels- og Fællesmeierier gaa Haand i Haand med Udviklingen. Tidligere var

det meget almindelig Tilfældet paa de frugtbare Egne her paa Øerne, at Landmændene og da særlig de mindre Landmænd solgte saa at sige alt Kornet og lagde ikke videre Vægt paa Kreaturholdet og Fodringen. Men efterhaanden som det gik op for Landbruget, at hele denne Røddrift ikke gik an, men at man maatte komme ind paa et intensivt Landbrug og søge at faae Indtægt gennem Kreaturerne i St. det for gennem Kornsalg, saa opstod i Grunden dermed samtidig Andelsmeierierne, idet det viste sig for Landbruget at være vanskeligt at producere gode Varer; jeg siger ikke, det var umuligt, tværtimod, der er mange smaa Landbrugere, der kunne levere fuldt saa gode Produkter som de store, men det viste sig i alt Fald, at det mange Gange, jeg kan næsten sige i Reglen, var for dyrt for Agerbruget selv at producere Smør og Ost. Man fik ikke tilstrækkelig Betaling derfor. Den eneste Maade, hvorpaa de virkelig fik den højeste Pris for Mælken, den, som Andre fik, var ved at sælge den til Fælles- og Andelsmeierier. Derfor er det Udvalgets bestemte Mening, at der Intet maa gøres, som i nogen Henseende virkelig skulde hæmme og indskrænke disse Fællesmeierier. Den Opgave, der altsaa skal naaes, er paa den ene Side at værne Samfundet mod Farer og Ulemper og paa den anden Side ikke at skade disse Meieriers Drift.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg som sagt anbefale Lovforslaget med de Endringer, der ere stillede, og jeg skal tillade mig ganste kortelig at gennemgaa Endringsforslagene. De ere som antydet i Betænkningen i Grunden kun smaa, hovedsagelig Redaktionsændringer med Undtagelse af Endringsforslaget til § 14, og det Endringsforslag som angaar Svinehold. Ved Endringsforslag under Nr. 1 til § 2 tillades det ogsaa at have Jernrør som Afløbsrør; ellers er der ikke stor Forandring foreslaaet med Hensyn til denne Paragraf. — Til § 3 er der stillet et Endringsforslag, som gaar ud paa at Gulvene skulle være vandtætte og have behørigt Fald til de i § 2 nævnte Afløbsrender. Forandringen er den, at man har udstedt: af Tjærebeton eller Asfalt paa Betonunderlag. Udvalget er nemlig gaaet ud fra, at Tjærebeton er et høist forkasteligt Materiale i et Mælkeri, da det afgiver Lugt til Mælken, som denne ikke kan taale. Man har ikke ment at burde nævne et bestemt Materiale som Asfalt, da der jo er Mulighed for, at der om kortere eller længere Tid vil findes et Materiale, som er fuldt saa godt. Man har som sagt ment, at det var tilstrækkeligt at sige, at Gulvet